

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8004 Dep

0030 Oslo

Oslo, 29. oktober 2014

Høringssvar: NOU 2014:4 Enklere regler – bedre anskaffelser

Det vises til høringsbrev av 20.6.2014, og utsendelse av NOU 2014:4 Enklere regler - bedre anskaffelser. Vi har også utarbeidet en felles høringsuttalelse med Rådgivende ingeniørers forening (RIF), Arkitektbedriftene, Entreprenørforeningen - Bygg- og anlegg (EBA) og maskinentreprenørenes forening (MEF), men har i tillegg valgt å knytte noen egne kommentarer til enkelte av punktene i forslaget som vi mener er særlig viktige.

Norsk Teknologi er en bransjeorganisasjon for tekniske entreprenører, og er tilsluttet NHO. Vi representerer ca. 1700 virksomheter med i alt 33.000 ansatte og en omsetning på ca. 40 milliarder. De fleste av virksomhetene er små- og mellomstore bedrifter.

Innledningsvis er vi enige i, og støtter fullt opp om de kommentarer som er kommet fra NHO i deres høringsbrev. Vi er positive til store deler av forenklingsforslagene, som vi mener er viktige både for bedriftene som leverer tjenestene og det offentlige. Det er likevel enkelte av forslagene vi mener hverken bidrar til forbedring eller forenkling. Dette er spesielt forslaget til ny anbudsprosedyre, såkalt tilbudskonkurranse, bortfall av protokollplikten og plikten til å bruke fremforhandlede kontraktstandarder. Vi merker oss ellers at forenklingsutvalgets rapport er preget av dissenser på flere sentrale punkter, noe som etter vår vurdering bidrar til å svekke rapportens verdi.

Forenklingsutvalget er uenige når det gjelder hvorvidt mandatet skal omfatte ikke-anskaffelsesfaglige hensyn, og om gjeldende regelverk skal videreføres. Flertallet foreslår å fjerne disse hensynene. Som en del av byggebransjen er vi opptatt av arbeidet med å motvirke arbeidsmarkeds kriminalitet, noe som ødelegger for den seriøse delen av bransjen. Vi er av den oppfatning at denne type hensyn er med på å fremme målsettingen om at anskaffelsen skjer på en samfunnstjenlig måte, og er et bidrag til et seriøst arbeids- og næringsliv.

Bestemmelser om lærlingeklausul, antikontraktørklausul og klausuler om lønns- og arbeidsvilkår bør opprettholdes for å sikre nettopp dette.

For elektrobransjen, hvor virksomhetene er underlagt strenge sikkerhetskrav gjennom lov- og forskriftsverk, er det spesielt viktig at disse ikke-anskaffelsesfaglige hensynene også kan bidra til å opprettholde et høyt elsikkerhetsnivå. På denne bakgrunn støtter vi her mindretallets forslag om å opprettholde de bestemmelser som er gitt om dette i eksisterende lovgivning.

Livssyklus kostnader er en viktig del av anskaffelsen, og kan bidra til at anskaffelsen blir foretatt på en økonomisk mest tilfredsstillende måte.

Når det gjelder formålsbestemmelsen, og de mer grunnleggende prinsippene, er det uenighet i utvalget om hvordan dette skal utformes. Vi mener det er viktig, i likhet med utvalgets mindretall, at formålsbestemmelsen favner bredest mulig. En formulering om størst mulig samlet verdiskaping, basert på en effektiv bruk av samfunnets ressurser og konkurranse, integritet hos oppdragsgiver, og at anskaffelsen skjer på en samfunnstjenlig måte, mener vi tar hensyn til dette formålet.

I gjeldende forskrift § 3-11 er det en bestemmelse om at der det finnes fremforhandlede og balanserte kontraktstandarder, skal disse som hovedregel brukes. Offentlige og private byggherrer, entreprenører og rådgivere har i regi av Standard Norge fremforhandlet standardkontrakter tilpasset bransjen, der risiko og problemløsninger er grundig gjennomtenkt. Dette innebærer en betydelig økonomisk ressurs-sparing og forenkling for partene, og på denne bakgrunn er det viktig at bestemmelsen videreføres. En stor del av våre bedrifter er små og mellomstore, og bruk av standardkontrakter øker forutsigbarheten ved gjennomføring av anskaffelsen. På samme måte er dette en trygghet for tilsvarende mindre kommuner, at man benytter et regelverk som er kjent og balansert i forhold til rettigheter og forpliktelser.

Når det gjelder flertallets forslag til ny prosedyre basert på en åpen eller begrenset tilbudskonkurranse som skal erstatte det gamle og innarbeidede anbudsinstituttet, mener vi at dette ikke representerer noen forenkling i forhold til dagens regler. Det alt vesentlige av offentlige anskaffelser skjer i henhold til disse reglene, og partene er allerede godt kjent med hvordan regelverket fungerer. Vi mener det er viktig å beholde anbudsinstituttet som det fungerer i dag, og at dette kan bestå sammen med prosedyren om konkurranse med forhandlinger.

Ved å beholde anbudsinstituttet vil regelverket over EUs terskelverdier på dette området harmonere med reglene under.

Flertallets forslag om å innføre en forhandlingsrett, der oppdragsgiver etter at tilbudsfristen er ute, skal kunne avgjøre om det skal forhandles eller ikke, mener vi sterkt vil kunne redusere forut-beregneligheten for tilbyderne. Konsekvenser av forslaget vil kunne føre til færre tilbud, og svekke tilliten til at anskaffelser blir gjennomført på en samfunnstjenlig måte.

Utvalgsrapporten pkt. 21.1 og 21.2.3. og i forslaget til § 5-6, kan etter vår mening forstås dit hen at oppdragsgiver ikke behøver å opplyse om tildelingskriteriene på forhånd. Tildelingskriterier er viktige for leverandørene når de vurderer om de skal være med på en konkurranse, og i forhold til hvilke tjenester og produkter som skal tilbys til prisen. Det er derfor helt avgjørende at disse blir opplyst til leverandørene på forhånd.

Det samme må gjelde tildelingskriterienes vekt/prioritering som bør opplyses deltakerne samtidig med utlysningen av konkurransen.

Flertallet i utvalget har foreslått å oppheve plikten til å føre en anskaffelsesprotokoll. Dette tror vi er meget uheldig. Det er viktig å opprettholde ordningen med en standard anskaffelsesprotokoll, der alle viktige sider ved anskaffelsen blir dokumentert. Dette er en fordel ikke bare for bedriftene, men også for det offentlige ved en eventuell klagebehandling.

En anskaffelsesprotokoll kan også bidra til tillit fra tilbyderne om at anskaffelsen har skjedd på en korrekt og samfunnstjenlig måte.

Med vennlig hilsen

Norsk Teknologi

Ove Guttormsen
Adm. direktør